

Bruselj, 24. april 2023
(OR. en)

8610/23

COAFR 145
CFSP/PESC 614
DEVGEN 77
COHOM 95
COHAFA 46

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Etiopija
	– sklepi Sveta (24. april 2023)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o Etiopiji, ki so bili odobreni na 3944. seji Sveta 24. aprila 2023.

Etiopija
sklepi Sveta

1. Etiopija je ključna strateška partnerica Evropske unije na območju Afriškega roga in Rdečega morja ter širše na afriški celini. EU ceni dolgoletno tesno sodelovanje in dialog z etiopsko vlado o številnih vprašanjih. Z rešitvijo konflikta v severni Etiopiji pričakuje normalizacijo odnosov z Etiopijo in je pripravljena podpreti nadaljnji napredek na poti k trajnemu miru.
2. EU ponovno poudarja, da v celoti podpira sporazum o trajnem miru s trajnim prenehanjem sovražnosti, ki sta ga etiopska vlada in Tigrajska ljudska osvobodilna fronta (*Tigray People's Liberation Front – TPLF*) sklenili 2. novembra 2022. Pozdravlja stalno zavezanost obeh strani in ceni znatni napredek pri izvajanju mirovnega sporazuma, zlasti kar zadeva utišanje orožja, omogočanje boljšega humanitarnega dostopa, ustanovitev nacionalne komisije za rehabilitacijo, zadolžene za razorožitev, demobilizacijo in reintegracijo, ustanovitev misije Afriške unije za spremljanje, preverjanje in skladnost (*African Union Monitoring Verification and Compliance Mission – AU MVC*), črtanje TPLF s seznama terorističnih organizacij, napredek pri ponovni vzpostavitvi javnih služb in imenovanje začasne uprave v Tigraju ter trenutni razvoj nacionalne politike na področju tranzicijske pravičnosti.

3. Popolno prenehanje sovražnosti, neoviran humanitarni dostop ter prevzem odgovornosti za kršitve in zlorabe človekovih pravic so ključni elementi mirovnega sporazuma. To so bile in ostajajo tudi ključne prednostne naloge EU. EU se bo postopoma vrnila k celovitemu in okrepljenemu strateškemu sodelovanju¹ z Etiopijo, pod pogojem, da se bo sporazum dosledno izvajal. Veseli se ponovne oživitve političnega dialoga z etiopsko vlado na vseh ustreznih ravneh, kakor tudi ponovnega zagona sektorskih dialogov. Bolj neposredno in redno sodelovanje bosta omogočila tesnejše partnerstvo.
4. EU je pripravljena ponovno zagnati svoj redni večletni okvirni program za spremljanje nadaljnjega napredka pri utrjevanju mirnega reševanja sporov, spravi, stabilizaciji in obnovi ter makroekonomski stabilnosti po vsej Etiopiji. Prav tako odločno poziva mednarodne finančne institucije, naj etiopski vladi pomagajo pri reševanju kritičnih gospodarskih razmer v državi na podlagi njenega programa gospodarskih reform, države upnice pa, naj si prizadevajo za hiter zaključek postopka prestrukturiranja dolga prek skupnega okvira.

¹ Skupna izjava za strateško sodelovanje med EU in Etiopijo (*A Joint Declaration towards an EU-Ethiopia Strategic Engagement*), ki sta jo 14. junija 2016 podpisala etiopski predsednik vlade in predsednik Evropske komisije.

5. Prevzem odgovornosti in tranzicijska pravičnost sta temelj trajnega miru in sprave. EU pozdravlja zeleno knjigo o tranzicijski pravičnosti² in etiopsko vlado spodbuja, naj še naprej sprejema konkretne ukrepe za nadgraditev tam navedenih možnosti, in sicer v skladu z mednarodnimi normami in standardi na področju človekovih pravic ter ob podpori mednarodnih instanc, kot je Urad visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice (OHCHR). Neodvisne, pregledne in nepristranske preiskave vseh domnevnih kršitev in zlorab človekovih pravic ter kršitev mednarodnega humanitarnega prava in mednarodnega prava o beguncih, ki so jih zagrešile vse strani, so nujne in bistvene. EU zlasti obžaluje grozljiv obseg spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola, povezanega s konflikti. V prvi vrsti poudarja pomen hitre sprožitve sodnih postopkov v najbolj perečih primerih in zaščito dokazov za poznejši kazenski pregon. Pozdravlja in je pripravljena podpreti obstoječe sodelovanje med etiopsko komisijo za človekove pravice (EHRC) in Uradom visokega komisarja ZN za človekove pravice (OHCHR) ter po potrebi z drugimi ustreznimi organi. Tigrjsko ljudsko osvobodilno fronto in začasno upravo v Tigraju poziva, naj odprto in dejavno sodelujeta z vsemi ustreznimi deležniki. Z zanimanjem pričakuje končno poročilo, ki ga bo na 54. zasedanju Sveta za človekove pravice v Ženevi predstavila Mednarodna komisija strokovnjakov za človekove pravice za Etiopijo (ICHREE). Pripravljena je podpreti proces doseganja tranzicijske pravičnosti in prevzemanja odgovornosti.
6. EU izraža solidarnost s prebivalstvom Etiopije, žrtvami in njihovimi družinami, ki trpijo zaradi dramatičnih humanitarnih, gospodarskih in socialnih posledic konflikta v severni Etiopiji. Pozdravlja nedavno izboljšanje humanitarnega dostopa do večine območij v severni Etiopiji, ki jih je prizadel konflikt, vendar meni, da je zaradi vesplošnih humanitarnih potreb, tudi v drugih delih države, ki so jih prizadele hude suše in druge krize, potreben ustrezen in dobro usklajen odziv. Povečanje obsega, zagotavljanje in financiranje pomoči tistim, ki jo potrebujejo, tudi na težko dostopnih območjih, tako še naprej velja za takojšnjo in nujno prednostno nalogo. EU bo še naprej podpirala dostavo in financiranje humanitarne pomoči. Nadaljnja prizadevanja za zagotovitev ugodnega okolja za varno delovanje humanitarnih delavcev so bistvenega pomena.

² Dokument [Ethiopia Policy Options for Transitional Justice](#) (Politične možnosti Etiopije za tranzicijsko pravičnost), januarja 2023 predložen za posvetovanje z deležniki.

7. Splošna stabilnost, suverenost in ozemeljska celovitost Etiopije ter miren razvoj so ključnega pomena za državo, regijo in EU. EU pozdravlja dogovor o umiku tujih sil z etiopskega ozemlja za zagotovitev trajnega miru. Izraža zadovoljstvo spricho ustanovitve nacionalne komisije za rehabilitacijo ter je pripravljena ponuditi svoje strokovno znanje in podporo pri vključujočem in preglednem procesu razorožitve, demobilizacije in reintegracije. Prav tako je Afriški uniji pripravljena pomagati pri širitvi in utrditvi MVCN.
8. EU pozdravlja nadaljnja prizadevanja za hitro zagotovitev oprijemljivih mirovnih dividend vsem prizadetim skupinam prebivalstva, med drugim z organizacijo vključujočih, verodostojnih, svobodnih in poštenih regionalnih volitev v Tigraju, da bi oblikovali regionalno vlado za obdobje po začasni upravi.
9. EU izraža resno zaskrbljenost zaradi stopnjevanja napetosti, domnevnih kršitev in zlorab človekovih pravic ter nasilja v različnih delih države, tudi v Oromiji in Amhari. Spodbuja nujno umiritev razmer in dialog, da bi s političnimi in demokratičnimi sredstvi dosegli trajen mir in stabilnost. Etiopsko vlado spodbuja, naj si še naprej prizadeva za pregleden, vključujoč, celovit in na ljudi osredotočen proces nacionalnega dialoga. Podpira ustvarjanje pogojev, ki zagotavljajo polno, učinkovito in smiselno sodelovanje vseh ključnih deležnikov, vključno z ženskami in mladimi, zlasti v obliki svobode izražanja, svobode medijev in civilne družbe.
10. EU ponovno potrjuje svoje zaveze, dane v okviru strategije EU za Afriški rog (2021), in priznava strateško vlogo Etiopije pri vprašanjih miru, varnosti in gospodarskega povezovanja na območju Afriškega roga in Rdečega morja. Zaradi vse večjih svetovnih izzivov, pa naj gre za spoštovanje načel Ustanovne listine ZN, spodbujanje multilateralizma, podnebne spremembe, degradacijo okolja, gospodarsko okrevanje, doseganje ciljev trajnostnega razvoja ter krize na področju energetske in prehranske varnosti, so potrebni skupni in usklajeni odzivi. V zvezi s tem EU izpostavlja priložnosti, ki jih ponujata strategija EU Global Gateway in pobuda za Afriški rog kot sredstvi za podporo pametnemu in trajnostnemu zelenemu in digitalnemu prehodu, poveztljivosti in gospodarski rasti v obojestransko korist in v duhu resničnega partnerstva.

11. EU spodbuja stalno in usklajeno podporo vseh mednarodnih partnerjev mirovnemu procesu ter bo, tudi s sodelovanjem posebnega predstavnika EU za Afriški rog in skupaj z državami članicami, še naprej tesno sodelovala z etiopsko vlado ter podobno mislečimi regionalnimi in mednarodnimi partnerji, da se zagotovi skupni pristop v podporo trajnemu miru v Etiopiji.
-